

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

Warszawa, 25 września 2020 r.

WPL. 620.2020.tP

Pan

Piotr Patkowski

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów

ul. Świętokrzyska 12

00-916 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

w nawiązaniu do pisma z dnia 18 września 2020 r., znak: PR5.022.132.2020, informującego o udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji projektu *ustawy o rozpatrywaniu reklamacji i sporów klientów podmiotów rynku finansowego* (UC125, zwanego dalej „Projektem”) z prośbą o przekazanie ewentualnych uwag do niego w terminie do 25 września 2020 r., które zgodnie z rozdzielnikiem nie zostało skierowane do Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, uprzejmie proszę o dodanie Rzecznika MŚP do rozdzielnika pism kierujących do zaopiniowania projekty aktów normatywnych, których wnioskodawcą jest Minister Finansów.

Odnosząc się natomiast do treści i założeń Projektu, proszę o przyjęcie następujących uwag i postulatów.

W pierwszej kolejności pragnę przekazać, że w ramach funkcjonującej przy Rzeczniku MŚP Rady Przedsiębiorców działają Zespoły Robocze ds. Rzemiosła i Branży Motoryzacyjnej zajmujące się m.in. problemami drobnych przedsiębiorców związanymi z likwidacją szkód komunikacyjnych i rozliczeniami kosztów powypadkowych napraw pojazdów oraz barierami i utrudnieniami stawianymi im przez zakłady ubezpieczeń. Członkowie tych Zespołów wyrazili

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 648.

zdecydowanie negatywną opinię odnośnie przewidzianego przez Projekt pomysłu zniesienia instytucji Rzecznika Finansowego, likwidacji jego Biura oraz przeniesienia kompetencji i zadań do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Przedsiębiorcy zrzeszeni przy Rzeczniku MŚP wskazali w swoich wystąpieniach (kopie w załączeniu), że Rzecznik Finansowy był dotychczas najlepiej ocenianą instytucją zaangażowaną w system ochrony klientów rynku finansowego przed nieuczciwymi praktykami instytucji finansowych na rynku ubezpieczeniowym. Powyższa pozytywna ocena instytucji Rzecznika Finansowego została potwierdzona w raportach Najwyższej Izby Kontroli. W raporcie z dnia 23 lipca 2019 r. pt. „Ochrona konsumentów na rynku ubezpieczeniowym”² wskazano, m.in. że „Rzecznik Finansowy monitorował naruszenia interesów klientów zakładów ubezpieczeń głównie poprzez analizę sygnałów otrzymanych od ubezpieczonych oraz uprawnionych z umowy ubezpieczenia. W zbadanych przypadkach Rzecznik prawidłowo identyfikował nieprawidłowości w ogólnych warunkach ubezpieczeń i innych wzorcach umów ubezpieczeń i informował o tym Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Komisję Nadzoru Finansowego. Rzecznik wydawał również szczegółowe opracowania oraz raporty i przekazywał je do tych instytucji, a także zamieszczał na swojej stronie internetowej. Do Biura Rzecznika wpłynęło w okresie objętym kontrolą 62 250 wniosków o interwencję w obszarze rynku ubezpieczeniowego. Rzecznik podjął interwencję w 84% przypadków, w wyniku czego 9840 spraw (15,8%) zakończyło się pozytywnie dla klienta”, „Rzecznik Finansowy prawidłowo wypełniał swoje obowiązki określone w ustawie o Rzeczniku Finansowym w zakresie prowadzenia pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientami podmiotów rynku finansowego a tymi podmiotami”, a także że „Rzecznik Finansowy przedstawiał propozycje zmian legislacyjnych adekwatne do dostrzeżonych powtarzających się przypadków stosowania przez zakłady ubezpieczeń niekorzystnych praktyk dla ich klientów.”. Z kolei w ocenach z kontroli skuteczność systemu ochrony konsumentów wobec problemu kredytów objętych ryzykiem walutowym w latach 2005-2017³ Najwyższa Izba Kontroli wskazała, że „powołanie w październiku 2015 r. Rzecznika Finansowego przyczyniło się do wyeliminowania istotnej luki w systemie ochrony, wynikającej z braku wyspecjalizowanego podmiotu oferującego pomoc w sprawach

² KBF.430.013.2019, Nr ewid. 152/2019/P/17/010/KBF, dostępny na stronie: www.nik.gov.pl, dostęp: 25.09.2020.

³ <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/kredyty-frankowe-panstwo-pozwolilo-bankom-na-zbyt-wiele.html>

indywidualnych na rynku bankowym. Rzecznik podjął aktywne działania informacyjne i wspierające kredytobiorców w dochodzeniu ich praw.”. Jako słabą stronę instytucji Rzecznika Finansowego Najwyższa Izba Kontroli wskazała za to brak dostatecznych kompetencji, co skłania do refleksji o potrzebie wzmocnienia tej instytucji, a nie jej likwidowania.

Przedsiębiorcy i ich przedstawiciele w swoich wystąpieniach do Rzecznika MŚP potwierdzili bardzo dobre doświadczenia związane z dotychczasowym zaangażowaniem Rzecznika Finansowego w ochronę interesów klientów rynku finansowego, którymi mogą być również przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi.

Pragnę przy tym wskazać, że dotychczasowa współpraca Rzecznika MŚP z Rzecznikiem Finansowym układała się w sposób bardzo pozytywny i wychodzący naprzeciw potrzebom przedsiębiorców, którzy zgłaszali się ze swoimi problemami do Rzecznika MŚP. Przedsiębiorcami tymi byli w szczególności rzemieślnicy, którzy zgodnie z ustawą z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle⁴ są przede wszystkim osobami fizycznymi. W ocenie Rzecznika MŚP, dotychczasowe doświadczenia uzasadniają wręcz wzmocnienie instytucjonalno-kompetencyjne Rzecznika Finansowego. Zasadne byłoby również rozszerzenie katalogu przedsiębiorców, którym mógłby udzielać wsparcia. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców⁵ przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Natomiast art. 24 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym⁶ ogranicza możliwość złożenia wniosku do Rzecznika Finansowego do przedsiębiorców będących osobami fizycznymi. Zdaniem Rzecznika MŚP zasadna byłaby zmiana ww. przepisów polegająca na rozszerzeniu katalogu klientów podmiotu rynku finansowego również o przedsiębiorców będących osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, którym odrębne ustawy przyznają zdolność prawną, jeżeli są mikroprzedsiębiorcami (zgodnie z definicją z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo przedsiębiorców). Warto w tym miejscu wskazać, że rekomendacje poszerzenia kompetencji Rzecznika Finansowego o udzielanie pomocy również przedsiębiorcom (małym i średnim)

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, ze zm.

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 2279.

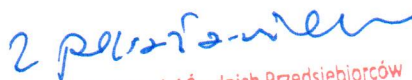
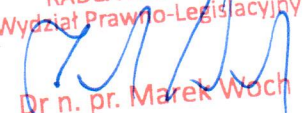
Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

przedstawił Prezes Najwyższej Izby Kontroli w odpowiedzi z dnia 6 lipca 2020 r. na zapytanie Posła na Sejm RP prof. dr hab. Jacka Kurzępy (kopia w załączeniu).

Projekt zakłada również utworzenie Funduszu Edukacji Finansowej mającego na celu finansowanie lub dofinansowanie edukacji finansowej. W tym miejscu pragnę wskazać, że zgodnie z art. 8 pkt 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców do zadań Rzecznika MŚP należy inicjowanie i organizowanie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie związanym z wykonywaniem działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w dziedzinie przedsiębiorczości oraz prawa gospodarczego. W ocenie Rzecznika MŚP, powyższe kompetencje Rzecznika MŚP w powiązaniu z zadaniami Funduszu Edukacji Finansowej mogłyby przysłużyć się do efektywnego wspierania rozwoju przedsiębiorczości w zakresie finansów i rynku finansowego.

W związku z powyższym wnoszę o rozważenie modyfikacji przepisów w tym zakresie poprzez wskazanie, że zadania Funduszu Edukacji Finansowej mogą być realizowane we współpracy z Rzecznikiem MŚP w celu wspierania rozwoju przedsiębiorczości, w tym organizowania działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie związanym z wykonywaniem działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższa współpraca w tym zakresie mogłaby z powodzeniem, tak jak wskazuje na to dotychczasowe doświadczenie i praktyka, odbywać się pomiędzy Rzecznikiem MŚP a Rzecznikiem Finansowym, który w aktualnym stanie prawnym jest organem dysponującym środkami Funduszu Edukacji Finansowej.

W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą o uwzględnienie w Projekcie powyższych uwag i postulatów, w szczególności zaś odstąpienie od zamiaru likwidacji instytucji Rzecznika Finansowego, mając na uwadze bardzo dobre doświadczenia i opinie przedsiębiorców i ich organizacji działających w ramach Rady Przedsiębiorców przy Rzeczniku MŚP.

Z up. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
RADCA RZECZNIKA
Wydział Prawno-Legisłacyjny

Dr n. pr. Marek Wóch

Załączniki:

- 1/ kopia wystąpienia Przewodniczącego Ogólnopolskiej Komisji Rzemiosł Motoryzacyjnych Związku Rzemiosła Polskiego,
- 2/ kopia pisma z dnia 24 września 2020 r. Polskiej Izby Motoryzacji wraz z załącznikami.